

Княз Фердинанд

Реч при откриването на Българския Народен Музей

(18 май 1905 г.)

Господа,

Известно е, че един народ само тогава заслужава да се нарече зрял, когато напълно цени и уважава миналото и се отнася обективно към него. Некултурните племена нямат история и не усещат потребност от познание на изтеклите времена и на техните придобивания. Високоразвитите народи, напротив, притежават във висша мяра култа на миналото и с всички средства се стараят да го уловят в неговите веществени паметници, като се гордеят толкова повече, колкото повече столетия са се изтекли от техните скромни начала в историята. Всеки българин родолюбец ще разбере, колко днешното тържество ме изпълня с утешително удоволствие, като още едно доказателство за развитието на моя народ, който може, не по-малко от други, да се гордее с едно интересно, важно и в много отношения славно минало.

Като обявявам, прочее, Българския Народен Музей за открит, аз желая от все сърце тоя храм на миналото, сам един от нашите най-хубави исторически паметници – да се посещава ревностно не само от чужденци, които и днес се възхищават от редките му съкровища, но и от всички българи, които тук могат да почерпят двойна поука: едно, че нашата земя принадлежи към най-благородните кътове, които някога са играли роля във всемирната културна история, и друго, че културите въобще се слагат в течение на дълги векове чрез взаимодействие, като всеки народ според дарбите си дава много или малко оригинален печат на възприетото и наследеното.

Народният Музей става така училище и на пламенно родолюбие, но и на човеческа солидарност, на взаимно уважение и любов. Дано Всевишният благослови първите начала на едно предприятие, което обещава да ни даде още много и редки изненади, особено когато се разкрият систематично недрата на нашата толкова богата в археологическо отношение земя.

Считам за мой дълг да изкажа тук искрена признателност на всички, които в миналото, както и сега, са съдействували за постигането на днешния паметен и блестящ успех.

Дано Народният Музей във всичките му отдели расте и се развива!